

Alte Drucke

Pavli Castrensis In ... Codicis Partem Patauinae Pr[a]electiones, Francisci Curtij, multorumq[ue]; qui hactenus Doct. incubueru[n]t Appendicibus ...

Paulus <Castrensis>

Lugduni, 1553

De reputationibus quae fiunt in iudicio in integ. rest. Rub.

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

urn:nbn:de:gbv:ha33-1-150729

Pauli de Castro Prima super Codice.

Delegatus possit.
Adde tex. in c. si pro
debilitate. de officio
delega.

coram se: quia id quod ipse facit, censetur fieri à potestate. Tene menti. ea em iurisdic-
tione vti delegatus, qua delegas. nec habet
propriam iurisdictionem: sed vtitur iurisdictione
delegantis. l. j. §. qui mandatum. de offi. eius cui man. est iuridi. &
hic circa mediū legis, dum dicit. [vel apud eos qui danē à iudi-
cibus qui propriā iurisdictionē non habent &c.] nam loquitur de
subdelegatis: qui danē à delegatis: qui delegati pproiā iurisdic-
4 nem nō habent. Itē no. q. licet aliquando delegatus possit sub-
a delegare, vt qñ est delegatus à principe, vel proconsule. j. de iur.
di. l. à iudice. vel ad vniuersitatē causarū. vt ibi not. attamen cau-
sam restitutionis in integrū sibi specialiter vel generaliter delega-
tam alteri delegare non pōt. & hoc voluit illa gloss. quā incipit.
[id est, non habent.] in ver. [& si quæras.] Ita intellige illā gl.
licet Rapha. non ita intelligat. imō dicit q. delegatus à principe
poterit eā subdelegare per l. à iudice, quod non placet. non per
hoc videt sentire quod hic tex. intelligat in subdelegatis ab eis
qui subdelegare non possint: sed tūc non haberet dubiū gl. aut
videt intelligere in delegatis, qui subdelegare non possunt regu-
5 lariter. tñ fallit in causa restitutionis. ¶ Vltimō no. circa finem ibi:
[vel si generaliter dati] quod in generali mandato iurisdic-
tione, vt si delegantur oēs causæ quæ vertuntur inter tales homines, pu-
ta talis parochiæ, vel talis quartæ, veniāt etiā causæ restitutionis
in integrū, non sic in generali mandato procuratoris: quia nō ve-
niunt. imō requirit speciale mandatū. vt ff. de minori. l. illud. §. si
6 talis. & no. in l. j. §. ti. ij. & do. Raph. hoc no. hic & bene. ¶ No. etiā
illud quod omisi circa mediū. quod causa restitutionis non pōt
compromitti in arbitros: quia est de imperio. vt in l. non disti-
guemus. §. de liberali. ff. de arb. dicit tñ hic Cy. quod bene posset
arbitrari concedere restitutionē, quæ peteretur incidenter coram
eo ratione alicuius læsionis contingentis in causa quæ coram eo
ventilatur. per c. si. extra de resti. in inte. & per l. quoties. j. de iudi. &
quod habetur in fine huius legis.

De reputationibus quæ fiunt in iudicio in integ. rest. Rub.

- 2 **Dispositio facta in fauorem alicuius ut non sit in damno, non debet operari ut remaneat in lucro, cum iactura aliena.**
Quis dicitur intercessor? & quid phares sint modi intercedendi.
- 3 Si emi rem à minore, & de mandato eius solui pretium creditoris suo, & postea minor restituatur contra me ad rem an possim repetere quod solui?
- 4 Minor restitutus ad rem venditam, si non vult uti restitutione, non poterit emptor eū inuitum compellere ut rem recipiat, & restituat pretium.
- 5 A beneficio quod habeo à te, possim uti contra te inuito te?
- 6 Mulier si suscipiat in se obligationem debitoris mei animo nouandi: eodem instanti de-
bitor meus primo liberatur ipso iure, & mulier obligatur ciuilitur & naturaliter
sed quia in eodem instanti incipit mulieri competere exceptio uelleiani contra me,
absque aliqua restitutione petita per eam. Idcirco eodem instanti restituitur mihi
actio pristina utilis, contra pristinum debitorem.
- 6 Restituito minore, non restituitur ei aduersarius, qui fuit in dolo.

LEX VNICA.

- 1 **Vi restituitur.** Restituito minore oīa reponunt in pristinum statū. etiā contra tertiū. h. d. Et declara hanc l. vt dicit in l. j. & ij. §. si aduer. transactio. in text. ¶ Not. in prin. huius l. quod dispositio facta in fauore alicuius vt non sit in dāno, nō debet operari vt remaneat in lucro, cū iactura aliena. sufficit em quod operef primū ppter quod facta est, & illud pōt allegari ad multa, & sæpe de facto est opus hoc considerari in consilijs occurrentibus. Itē no. in ver. [sed & si intercessor.] q. si minor suscipiat in se obligationem debitoris mei aīo nouandi, dicit intercessor: & tñ ipse solus est obligatus: quia debitor liberat ipso iure. in plus ergo se habet nomē intercessor, q. illud nomē fideiussor, qui non pōt dici, nisi subsistente obligatione principali, sed intercessor pōt dici etiā illa extincta. plures em sunt modi intercedendi, de quibus dicit vt no. in l. in psonā. §. j. ff. de pac. ¶ Sed quærit circa istū ver. quid si emi rem à minore, & de mandato eius solui pretiū creditoris suo, & postea minor restituitur cōtra me ad rē, an possim repetere qd solui? videt q. sic ar. huius ver. q. restituito minore, restituit aduersarius eius. etiā cōtra tertiū, vt hic in cōtrariū facit: quia ille recepit qd sibi debebatur. l. si pōne. §. j. ff. de condi. inde. Cy. distinguit secundū Pet. q. aut ille erat creditor minoris ex cā lucratia: & tunc prima pars est vera, quia conuenientius est q. ille non lucraret, quā quod ego
- 2 **Dispositio facta in fauorem alicuius ut non sit in damno, non debet operari ut remaneat in lucro, cum iactura aliena.**
Quis dicitur intercessor? & quid phares sint modi intercedendi.
- 3 Si emi rem à minore, & de mandato eius solui pretium creditoris suo, & postea minor restituatur contra me ad rem an possim repetere quod solui?
- 4 Minor restitutus ad rem venditam, si non vult uti restitutione, non poterit emptor eū inuitum compellere ut rem recipiat, & restituat pretium.
- 5 A beneficio quod habeo à te, possim uti contra te inuito te?
- 6 Mulier si suscipiat in se obligationem debitoris mei animo nouandi: eodem instanti de-
bitor meus primo liberatur ipso iure, & mulier obligatur ciuilitur & naturaliter
sed quia in eodem instanti incipit mulieri competere exceptio uelleiani contra me,
absque aliqua restitutione petita per eam. Idcirco eodem instanti restituitur mihi
actio pristina utilis, contra pristinum debitorem.
- 6 Restituito minore, non restituitur ei aduersarius, qui fuit in dolo.

sim in dāno. arg. l. at si quis. §. ij. vel ij. ff. de relig. & in l. si. §. licen-
tiam. j. de iure deli. Aut erat creditor ex causa onerosa: & tunc si
minor non est soluendo, tunc restituatur aduersus creditore: & sic
ab eo non possum recuperare: & idem argumentum in l. plane.
la. ij. in §. j. ff. de leg. j. aut est soluendo: & tunc debeo agere cōtra
minorem: qui ex mea solutione fuit liberatus: & sic est perinde
ac si sibi soluissem, quo casu ab eo possem recuperare, vt in pri-
mo casu huius l. In glo. quæ incipit. [si locupletior est?] dicit. nō
si pecuniam perdidisset minor, non teneretur eam restituere em-
ptori, & tamen emptor rem emptam restituet minori: & sic totū
damnum erit emptoris, & incumbit ipsi emptori onus probandi
qd quod minor sit factus locupletior, & pecunia sit salua. vt not.
in l. si prædium. infra de prædi. minor. & l. si prædiorum. nisi mi-
nor exercuerit officium publicum: tanquam industrius & pe-
dens, quia tunc incumberet ipsi minori probare quod pecunia
sit perditā, vt supra qui & aduer. quos. l. j. secundū secundam
lect. gloss. In glo. ibi. [l. si per impressionem.] dicit quod ibi em-
ptor non recuperat pretiū: & tamen restituit rem propter eius
delictum commissum in emendo: quia intulit impressionem
venditori. hic verō carebat delicto. ¶ In eadem gloss. in fin. ibi.
[ff. eod. l. si iudex.] dicit si minor venditor obtinuit pro se sen-
tentiam super restitutione in integrum ad rem venditā, & postea
ea non vult ea vti, nec mittere eam executioni: non poterit em-
ptor ipsum inuitum compellere vt recipiat rem suam, & resti-
tuat pretiū per illam l. quia cum hoc quod possit recuperare
rem consequatur ex priuilegio dato minori, quod possit vendi-
tionem rescindere, non potest ipse emptor illud priuilegium re-
torquere contra minorem, & eo vti illo inuito postquam minor
non vtitur cum effectu. & de isto articulo an beneficio quod ha-
beo à te possim vti contra te inuito te? dicit vt not. per doct. in l.
petendæ. infra de tempore in integrum restituit. ¶ In gloss. quæ
incipit. [& ita.] ibi. [secus in muliere intercedente dicit.] nam
si mulier suscipiat in se obligationem debitoris mei, animo nouandi
eodem instanti debitor meus primō liberat ipso iure: & mu-
lier obligatur ciuilitur: & naturaliter, sed quia in eodem instanti
incipit mulieri competere exceptio uelleiani contra me absque
aliqua restitutione petita per eam. Idcirco eodem instanti resti-
tuitur mihi actio pristina utilis contra pristinum debitorem: sed
quando minor suscepit: sicut sibi non competit exceptio nisi re-
stituat in integrum. vt in l. nam & postea. §. si minor. ff. de iur.
reuer. Ita nec mihi restituitur actio contra pristinum debito-
rem, nisi prius restituito minore: & ita fuit intentio gloss. quod er-
go glo. dicit quod mulier ab ipso initio ipso iure non tenetur. in-
tellige sanē, non quod ipsa non obligetur ciuilitur & naturaliter,
quia tunc diceret falsum. vt l. si mulier in re. ff. ad velle. sed vult
dicere quod sibi incipit competere exceptio vellei. ipso iure abs-
que aliqua restitutione: & sic ab ipso initio non tenetur cum ef-
fectu: sed minor sic. nisi restituatur. In glo. ibi. [vel dic verius.]
dicit ista glo. subtiliter loquitur. nam eo casu in quo minori neces-
saria est restitutio, quia est efficaciter obligatus: cum natura
restitutionis sit omnia reponere in pristinum statum. l. quod si mi-
nor. §. restitutio. ff. de mino. restituito minore, restituitur ei ad-
uersario actio in veterem debitorem, vt hic: sed si minor nō sit
efficaciter obligatus: sed naturaliter tantum, quia sine tutore, vel
sine curatore, cum ipsum haberet: licet hoc non obstante debitor
meus à me liberetur, cuius obligationem in se suscepit aīo
nouandi: non tamen mihi restituitur actio utilis contra eum
dem: quia hic non interuenit restitutio minoris: & sic cessat ra-
tio de qua supra, sed si contingeret minorem restitui aduersus
naturalem obligationem, quod aliquando contingit. vt in glo.
quod declaratur per Bartol. in l. Marcellus. ff. de fideiussor. aut
secundū gloss. restitueretur mihi actio in veterem debitorem.
6 ¶ Vltimō. l. ista limitatur vt hic dicitur in gloss. in versic. [nulli
dolo creditoris.] quia restituito minore, tunc restituatur aduer-
sarius eius, quando non fuit in dolo: aliā secus. vt ff. de fideiussor.
l. si Titius. & in l. qui res. post principium. in ver. huic applicatur.
ff. de sol.

*Etiā per procuratorem causam in integrum resti-
tionis, agi posse.*

Rubrica.

- 2 Tutor vel curator, an possit petere restitutionem in integrum?
- 3 Quid in synico vniuersitatu: an dicatur habere legitimam administrationem?

LEX